

101019/mn

Fungerande naturvård i skogen?

En läsanvisning

Tanken att formulera bifogade PM ” *Fungerande naturvård i skogen? Tänkbara vägar att klara antagna naturvårdsmål – ett försök* ” har kokat runt i mitt huvud länge. Avsikten är inte så pretentiös som det kan förefalla: Jag har sannerligen inte den kunskap, överblick eller praktisk erfarenhet som fordras för en sådan uppgift. Därför kallar jag mitt dokument ” *ett försök* ”.

Min förhoppning är att kicka igång en konkret diskussion om hur vi kan få till stånd en lagstiftning och ett system med incitament som gör det trovärdigt att Sverige ska kunna nå de politiska mål för bevarandet av skogslandskapet biologiska mångfald som vår riksdag ett antal gånger ställt sig bakom och som fö är nästan är identiskt med det mål som finns i Naturskyddsföreningens gällande skogspolicy.

Texten ska läsas med en massa förbehåll. Jag känner mig, som sagt, inte alls tillräckligt uppdaterad på allt utvecklingsarbete, all forskning, all debatt som pågår. Dokumentet bygger på det jag vet. En del saker kanske jag helt har fått om bakfoten. Och tankarna är långt ifrån färdigtänkta – ord i rött markerar några av osäkerheterna.

En utlösande faktor har varit det, som det förefaller tröstlösa, arbetet med att utveckla FSC som kört tålamodet och inspirationen i botten för många engagerade naturvårdare. Det är helt orimligt att effektiviteten i naturvårdsarbetet i skogen till så stor del ska hänga på insatser från ideella naturvårdare. Vi måste få till en lagstiftning och en helhetlig politik som ser till att den officiellt antagna politiken blir verklighet. Förhoppningsvis kan idéerna stimulera arbetet inte bara inom naturskyddsföreningen utan också inom andra miljöorganisationer, på myndigheter, i näringslivet och inom politiken.

En nyckelfråga är, som jag ser det, att göra skogsnäringen – både skogsbruket och industrin – till en positiv och pådrivande kraft i arbetet. Nuvarande lagstiftning, politik m m är tyvärr så konstruerad att den enskilde markägaren i stort sett helt saknar skäl att aktivt medverka i arbetet. Den skogsägare som struntar i att ta sitt ansvar kan ostraffat vinna ekonomiska fördelar, medan den som tar på sig ekonomiska uppoffringar för att vårda naturvärdena själv får ta den ekonomiska förlusten. Hur någon kan föreställa sig att ett sådant system ska kunna fungera effektivt är en gåta.

Den viktigaste inspirationskällan till texten är dels den analys Miljövårdsberedningen gav ut 1997, dels den uppföljning Skogsstyrelsen presenterade våren 2010. Jag känner inte till att de övergripande slutsatserna på allvar har ifrågasatts av vare sig naturvårdare eller skogsnäring. Det förefaller rimligt att lägga detta material till grund för den konkreta diskussionen kring lagstiftning, ekonomiska styrmedel m m. Å andra sidan - finns det sakligt tung kritik mot slutsatserna är det mycket angeläget att denna kommer fram.

Jag har inget emot beröm, men det som kan föra arbetet framåt är faktiskt välgrundad kritik och smartare idéer om åtgärder än de jag klurat ut.

Om du vill att någon annan ska läsa texten – skicka den vidare. Och uppmana fler att delta i debatten. Roligast är om du skriver vad du tycker här på hemsidan, men vill du av någon anledning inte figurera i detta sammanhang tar jag gärna emot synpunkter på e-post:

magnus.nilsson@naturskyddsforeningen.se

Magnus Nilsson